

ЛИМАН Ігор Ігорович (23.08.1971, м. Бердянськ) – доктор історичних наук (2006 р.), професор (2006 р.), Заслужений працівник освіти України (2009 р.).

У 1988 р. із золотою медаллю закінчив СШ № 5 м. Бердянська. У 1993 р. з дипломом з відзнакою закінчив Запорізький державний університет за спеціальністю “Історія”. У серпні - жовтні 1993 р. – асистент кафедри історії України Запорізького державного університету.

З листопада 1993 по червень 1996 р. – аспірант кафедри історії України Запорізького державного університету.

У червні 1996 р. захистив кандидатську дисертацію “Церковний устрій Запорозьких Вольностей (1734-1775 рр.)”. Науковий керівник – А.В. Бойко.

З серпня 1996 р. – старший викладач кафедри історичних та економічних дисциплін Бердянського державного педагогічного інституту. З 1997 р. – доцент кафедри історичних та економічних дисциплін (історії, історії України) Бердянського державного педагогічного інституту (університету). У 1999 р. обраний за конкурсом завідувачем кафедри історії Бердянського державного педагогічного інституту.

У листопаді 2002 – жовтні 2005 р. перебував у докторантурі Запорізького державного (національного) університету.

У листопаді 2005 р. захистив докторську дисертацію “Православна церква на півдні України (1775-1861 рр.)”. Науковий консультант – А.В. Бойко.

У 2005 р. повернувся на попереднє місце роботи, очолюючи донині кафедру історії України Бердянського державного педагогічного університету. У березні 2007 – грудні 2010 р. – проректор з міжнародних зв’язків Бердянського державного педагогічного університету.

Голова Бердянського регіонального відділення Запорізького наукового товариства ім. Я. Новицького. Член Міжнародної Асоціації Гуманітаріїв, Асоціації істориків релігії. Співробітник науково-дослідного інституту Історичної урбаністики.

Сфери наукових інтересів: історія Церкви, історія запорозького козацтва, історична регіоналістика, усна історія.

Нагороди: “Відмінник освіти України” (2005 р.); знак “Василь Сухомлинський” (2009 р.); почесне звання “Заслужений працівник освіти України” (2009 р.) та ін.

Є науковим керівником п’ятьох аспірантів. Має досвід наукового керівництва дисертаціями, які пройшли успішний захист.

Автор 282 наукових публікацій (зокрема, 26 монографій і археографічних видань).

Сторінки в Internet:

<http://www.bdpu.org/Lyman.html>

<http://www.i-lyman.name/>

<http://ri-urbanhistory.org.ua/component/content/article/11-personalni-storinki/7-liman-igor-igorovich>

E-mail: Lyman@ukr.net

Публікації про І.І. Лимана та рецензії на його публікації:

- Лиман Ігор Ігорович // Українські історики ХХ століття. Біобібліографічний довідник. Серія “Українські історики”. – Вип. 2, частина 1. – Київ; Львів, 2003. – С. 187.
- Лиман Ігор Ігорович // Запорізький національний університет. Історія і сучасність (1930-2005). Ювілейна книга. – Запоріжжя: Дике Поле, 2006. – С. 214-215.
- Ігор Лиман // Обо всем начистоту. Открытая трибуна “Південної зорі”. Випуск второй. – Бердянськ: Південна зоря, 2010. – С. 389-394.
- Лиман Ігор Ігорович // Славетні запоріжці [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://sites.znu.edu.ua/news_details.php?news_id=6394&lang=ukr
- Лиман Ігор Ігорович // Соціально-гуманітарний факультет Бердянського державного педагогічного університету: біобібліографія. – Донецьк: ЛАНДОН-ХХІ, 2011. – С. 37-58.
- Лыман Игорь Игоревич // Энциклопедия Бердянска: в 2 т. – Мелитополь: ООО “Издательский дом Мелитопольской городской типографии”, 2013. – Т. 1: А-Л. – С. 851-852.
- Войцехівський Ю.В. [Рец.] І.І. Лиман. Церква в духовному світі запорозького козацтва // Український Історичний Журнал. – 1999. – № 6 – С. 136-137.
- Шандра В. [Рец.] Баханов К.А., Лыман И.И. Бердянск в дневниках титулярного советника В.К.Крыжановского. Крыжановский В.К. Дневники. – Запорожье: Просвіта, 2002. – 218 с., ил. // Український археографічний щорічник. Нова серія. – Вип. 8/9. – Т. 11/12. – К.-Нью-Йорк, 2004. – С. 755-758.
- Андреев В.М. [Рец.] Сучасні дослідження історії російської православної церкви на півдні України: Лиман І.І. Російська православна церква на півдні України останньої чверті ХVIII – середини ХІХ століття. – Запоріжжя: РА “Тандем-У”, 2004. – 488 с. // Південний архів: Збірник наукових праць. Історичні науки. – Херсон, 2005. – Вип. ХІХ. – С. 220-222.
- Мільчев В. [Рец.] Лиман І.І. Державна церква і державна влада: Південна Україна (1775-1861). – Запоріжжя: РА “Тандем-У”, 2004. – 400 с. // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя: Просвіта, 2005. – Вип. ХІХ. – С. 420-421.

- Діанова Н. [Рец.] Дослідження розвитку православної церкви на півдні України [Рец.: Православна церква на півдні України (1775-1781) / Упорядник: І. Лиман // Джерела з історії Південної України. Том 4. – Запоріжжя: РА “Тандем-У”, 2004. – 560 с.] // Чорноморська минувшина. Записки Відділу історії козацтва на Півдні України Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії України НАН України: зб. наук. пр. – Одеса, 2006. – Вип. 1. – С. 131-134.
- Лепявко С.А. [Рец.] Лиман І.І. Російська православна церква на півдні України останньої чверті XVIII – середини XIX століття. – Запоріжжя: РА “Тандем-У”, 2004. – 488 с. // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя: Просвіта, 2006. – Вип. XX. – С. 471-473.
- Мільчев В. [Рец.] Бердянська чоловіча гімназія (остання третина XIX століття) / Упорядники: В.М. Константінова, І.І. Лиман // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. Том I. – К.: Освіта України, 2006. – 528 с. Бердянська чоловіча гімназія (1901-1919 роки) / Упорядники: І.І. Лиман, В.М. Константінова // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. Том II. – К.: Освіта України, 2007. – 631 с. // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя: Просвіта, 2008. – Вип. XXII. – С. 265-266.
- Андрєєв В.М., Михайленко Г.М. [Рец.] Фундаментальне дослідження з історії російської православної церкви на півдні України: Рецензія на монографію І.І. Лимана “Російська православна церква на півдні України останньої чверті XVIII – середини XIX століття” // Південний архів: Збірник наукових праць. Історичні науки. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2008. – Вип. XXVII. – С. 222-227.
- Войцехівський Ю., Руда Ю., Балута В. [Рец.] Бердянська чоловіча гімназія (остання третина XIX століття) / Упорядники: В.М. Константінова, І.І. Лиман // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. Том I. – К.: Освіта України, 2006. – 528 с. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Вип. 13. – Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2008. – С. 304-305.
- Дерман І.П. [Рец.] Комплексное исследование истории высшего учебного заведения // Актуальные проблемы и перспективы современного гуманитарного знания: материалы международной научно-практической конференции (Невинномысск, 26 марта 2009 года) / отв. ред. С.Н. Артемов, О.Н. Палиева; НГГТИ. – Ставрополь: Литера, 2009. – С. 132-135.
- Михайлюк В.П. Рецензія на книги: Бердянська чоловіча гімназія (остання третина XIX століття) / Упорядники: В.М. Константінова, І.І. Лиман // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. Том I. – К.: Освіта України, 2006. – 528 с.; Бердянська чоловіча гімназія (1901-1919) / Упорядники: І.І. Лиман, В.М. Константінова // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. Том II. – К.: Освіта України, 2007. – 631 с.; Бердянські педагогічні курси та педагогічний технікум (1920-1935 роки) / Упорядники: І.І. Лиман, В.М. Константінова // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. Том III. – К.: Освіта України, 2008. – 569 с. // Історичні записки: Збірник наукових праць. – Вип. 23. – Ч. 1. – Луганськ, 2009. – С. 224-225.
- Макаренко Т.П. [Рец.] Бердянська чоловіча гімназія (остання третина XIX століття) / Упорядники: В.М. Константінова, І.І. Лиман // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. Том I. – К.: Освіта України, 2006. – 528 с. Бердянська чоловіча гімназія (1901-1919) / Упорядники: І.І. Лиман, В.М. Константінова // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. Том II. – К.: Освіта України, 2007. – 631 с. // Дрогобицький краєзнавчий збірник / Ред. кол. Л. Тимошенко (голов. ред.), Л. Винар, Л. Войтович, Я. Ісаєвич та ін. – Вип. XIII. – Дрогобич: Коло, 2009. – С. 397-399.
- Кривошея І. [Рец.] Бердянська чоловіча гімназія (остання третина XIX століття) / Упорядники: В.М. Константінова, І.І. Лиман // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. Том I. – К.: Освіта України, 2006. – 528 с. // Історико-педагогічний альманах. – Вип. 2. – Умань, 2009. – С. 95.
- Золотар Л. Рецензія на археографічне видання “Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету” / Zolotar L. Recenzja publikacji “Materialy z historii Berdianskiego Państwowego Pedagogicznego Uniwersytetu” // Zeszyty Historyczne Semper Fidelis. – 1(3)2010. – Rzeszów. – S. 241-246.
- Кочергін І.О. Історія Бердянського державного педагогічного університету в документах (Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. В 3-х томах. К., 2006, т. 1; 2007, т. 2; 2008, т. 3) // Історія і культура Придніпров'я. Невідомі та маловідомі сторінки: Науковий щорічник. – Вип. 7. – Дніпропетровськ: НГУ, 2010. – С. 225-230.
- Грибовський В.В. [Рец.] Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету / Упорядники: В.М. Константінова, І.І. Лиман. – Т. 1-3. – К.: Освіта України, 2006-2008 // Музейний вісник. Науково-теоретичний щорічник. – Вип. 10. – Запоріжжя: АА Тандем, 2010. – С. 247-251.
- Полторак В. Від гімназії до університету: історія одного навчального закладу... [Рец.: Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету / Упорядники: В.М. Константінова, І.І. Лиман. – Т. 1-3. – К., 2006-2008] / В. Полторак // Чорноморська минувшина. Записки Відділу історії козацтва на Півдні України Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії України НАН України: зб. наук. пр. – Одеса, 2010. – Вип. 5. – С. 164-165.

- Мартиненко Ю. Рецензія на археографічні видання “Літопис історії Бердянська очима кореспондентів “Одеського Вісника”” // *Zeszyty Historyczne Semper Fidelis*. – 2(4)2010. – Rzeszów. – S. 211-218.
- Прес-служба МОНМС України інформує. Славетні ювілеї // *Вища школа*. – 4/2012. – С. 3.
- Венцева Н. Вовлечение студентов в исследование истории их alma mater как современная тенденция в образовательном процессе: опыт написания истории Бердянского государственного педагогического университета // *New trends in education: research and development*. – Gori: Gori Teaching University, 2011. – P. 81-84.
- Ковальская С. Рецензия на многотомное археографическое издание “Материалы по истории Бердянского государственного педагогического университета” // *Археография жене деректану улттык орталыгынын хабарлары (Известия национального центра археографии и источниковедения) / Министерство культуры и информации республики Казахстан. Комитет информации и архивов*. – 2012. – № 1. – С. 116-119.
- Швидько Г.К. Наукові здобутки дослідника півдня України професора А.В. Бойка та його учнів. Наукова школа професора А.В. Бойка: персоналії та доробок. Запоріжжя: ТанDEM, 2011, 374 с. // *Історія і культура Придніпров'я. Невідомі та маловідомі сторінки: Науковий щорічник*. – Вип. 9. – Дніпропетровськ: НГУ, 2012. – С. 194-195.
- Денисов Е.С. Даже часы истории имеют своих часовщиков // Денисов Е.С. *Оглянуться в прошлое*. – Мелитополь: Издательский дом Мелитопольской городской типографии, 2013. – С. 107-108. – Рецензія на видання: *Бердянська чоловіча гімназія (1901-1919) / Упорядники: І.І. Лиман, В.М. Константінова // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. Том II*. – К.: Освіта України, 2007. – 631 с.
- Денисов Е.С. *Очередной рубеж* // Денисов Е.С. *Оглянуться в прошлое*. – Мелитополь: Издательский дом Мелитопольской городской типографии, 2013. – С. 109-111. – Рецензія на видання: *Бердянський інститут соціального виховання. Педагогічний інститут. Учителський інститут (1932-1953 роки) / Упорядники: В.М. Константінова, І.І. Лиман // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. Том IV*. – К.: Освіта України, 2009. – 782 с.
- Денисов Е.С. *У истории нет конца...* // Денисов Е.С. *Оглянуться в прошлое*. – Мелитополь: Издательский дом Мелитопольской городской типографии, 2013. – С. 111-112. – Рецензія на видання: *Бердянські педагогічні курси та педагогічний технікум (1920-1935 роки) / Упорядники: І.І. Лиман, В.М. Константінова // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. Том III*. – К.: Освіта України, 2008. – 569 с.

Книги І.І. Лимана, що стосуються історії Південної України:

- **Церква в духовному світі запорозького козацтва**. – Запоріжжя: РА “ТанDEM-У”, 1997. – 61 с.
- **Церковний устрій Запорозьких Вольностей (1734-1775)**. – Запоріжжя: РА “ТанDEM-У”, 1998. – 180 с.
- **Міжконфесійні взаємини на півдні України XVIII-XX століття**. – Запоріжжя: РА “ТанDEM-У”, 1999. – 252 с. (у співавторстві з А. Бойком, Т. Грушовою, О. Ігнатушею, В. Мільчевим, Л. Рошиною (Маленко), Р. Шияном).
- **Бердянск в дневниках титулярного советника В.К. Крыжановского. Крыжановский В.К. Дневники**. – Запорожье: Просвіта, 2002. – 218 с., ил. (в соавторстве с К.А. Бахановым).
- **Нариси з історії Нікопольського району (від найдавніших часів до початку XX століття)**. – Київ-Нікополь-Запоріжжя: ТанDEM-У, 2002. – 399 с. (у співавторстві з Г. Шахровим, В. Грибовським, С. Леп'явко, І. Стороженком, Ю. Мициком, М. Жуковським, І. Савченко, В. Константіною (Циберт), В. Мільчевим, А. Бойком, Ю. Головка, С. Білівненком, С. Абросимовою, Н. Суревою, І. Анцишкіним, О. Приймаком, В. Чопом).
- **Начала історії Бердянська**. – Запорожье, б.и., 2002. – 132 с. (в соавторстве с И. Бастрыгой).
- **Державна церква і державна влада: Південна Україна (1775-1861)**. – Запоріжжя: РА “ТанDEM-У”, 2004. – 400 с.
- **Православна церква на півдні України (1775-1781) / Упорядник: І. Лиман // Джерела з історії Південної України. Том 4**. – Запоріжжя: РА “ТанDEM-У”, 2004. – 560 с.
- **Російська православна церква на півдні України останньої чверті XVIII – середини XIX століття**. – Запоріжжя: РА “ТанDEM-У”, 2004. – 488 с.
- **Бердянська чоловіча гімназія (остання третина XIX століття) / Упорядники: В.М. Константінова, І.І. Лиман // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. Том I**. – К.: “Освіта України”, 2006. – 528 с.
- **Бердянська чоловіча гімназія (1901-1919 роки) / Упорядники: І.І. Лиман, В.М. Константінова // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. Том II**. – К.: Освіта України, 2007. – 631 с.

- **“Бердянський літописець” Василь Крижанівський** // Упорядники: І.І. Лиман, В.М. Константінова. – Бердянськ-К.-Едмонтон: РА “Тандем-У”, 2007. – 300 с.
- **“Вольный Бердянск”: місто в період анархістського соціального експерименту (1918-1921 роки)**. – Запоріжжя: РА “Тандем-У”, 2007. – 478 с. (у співавторстві з В. Чопом).
- **“Кращий порт Азовського моря”. Літопис історії Бердянська очима кореспондентів “Одеського Вісника” (1861-1875 рр.)** // Упорядники: І.І. Лиман, В.М. Константінова. – Бердянськ-Таганрог: РА “Тандем-У”, 2007. – 402 с.
- **“Повітова столиця”. Літопис історії Бердянська очима кореспондентів “Одеського Вісника” (1876-1893 рр.)** // Упорядники: І.І. Лиман, В.М. Константінова. – Бердянськ-Невинномиськ: РА “Тандем-У”, 2007. – 380 с.
- **“Юне місто”. Літопис історії Бердянська очима кореспондентів “Одеського Вісника” (1827-1860 рр.)** // Упорядники: І.І. Лиман, А.М. Піменов. – Бердянськ-Ростов-на-Дону: РА “Тандем-У”, 2007. – 358 с.
- **Бердянські педагогічні курси та педагогічний технікум (1920-1935 роки)** / Упорядники: І.І. Лиман, В.М. Константінова // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. Том III. – К.: “Освіта України”, 2008. – 569 с.
- **Бердянський інститут соціального виховання. Педагогічний інститут. Учительський інститут (1932-1953 роки)** / Упорядники: В.М. Константінова, І.І. Лиман // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. Том IV. – К.: Освіта України, 2009. – 782 с.
- **Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Запорізька обл.** / Ред. рада вид.: В.Г. Кремень (гол.) [та ін.]; Редкол. тому: І.П. Аносов (гол.) [та ін.]. – К.: Знання України, 2009. – 431 с. (у складі авторського колективу).
- **Усна історія Голодомору 1932-1933 років у Північному Приазов’ї. Бердянський вимір** / Упорядники: І.І. Лиман, В.М. Константінова. – Запоріжжя: “АА Тандем”, 2009. – 302 с.
- **Трансформації релігійності в умовах полікультурного регіону (матеріали археографічних експедицій Північним Приазов’ям)** / Упорядник І.І. Лиман. – Запоріжжя: АА Тандем, 2011. – 360 с.
- **Наукова школа професора А.В. Бойка: персоналії та доробок** / Упорядники: Ігор Лиман, Вікторія Константінова. – Запоріжжя, 2011. – 376 с., іл.
- **Історична освіта в Бердянську: від чоловічої гімназії до соціально-гуманітарного факультету БДПУ** / Упорядники: І.І. Лиман, В.М. Константінова. – Бердянськ: БДПУ, 2012. – 253 с.
- **Бердянський державний педагогічний університет. Історія. Сьогодення** / Авт.: В.А. Зарва, В.М. Константінова, І.І. Лиман та ін. – Бердянськ: БДПУ, 2012. – 286 с.: іл. (Колективна монографія).
- **Путем Апостола Андрея. Очерки истории Православия в Запорожском крае. К 20-летию Запорожской и Мелитопольской епархии** / Лыман И.И., Грибовский В.В., Стойчев В.М. и др. / Под ред. Высокопреосвященнейшего Луки, архиепископа Запорожского и Мелитопольского. – Запорожье, 2012. – 524 с.
- **Бердянський (Осипенківський) державний педагогічний інститут (1953-1991 роки)** / Упорядники: В.М. Константінова, І.І. Лиман // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. Том V. – Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2012. – 638 с.

Найважливіші статті І.І. Лимана, що стосуються історії Південної України:

- **Запорозьке козацтво в ставленні до церков і духовенства** // Записки науково-дослідної лабораторії історії Південної України Запорізького державного університету: Південна Україна XVIII-XIX століття. – Вип. 1. – Запоріжжя: РА “Тандем-У”, 1996. – С. 57-68.
- **Документи о судьбе имущества Сечевой Покровской церкви после ликвидации Вольностей Войска Запорожского** // Гуманитарная мысль Юга России. – 2006. – № 1. – С. 79-93.
- **Історіографія Церкви: відомча наука чи респектабельна дисципліна на порозі модернізації?** // Ейдос. Альманах теорії та історії історичної науки / Головний редактор В. Смолій; відповідальний редактор І. Колесник. – Вип. 2. – К.: Інститут історії України НАН України, 2006. – Ч. 1. – С. 485-496.
- **Південна Україна: місіонерська діяльність православної церкви в контексті загальноімперської конфесійної політики і заходів щодо “залюднення Південного краю” (1775-1861 рр.)** // Наддніпрянська Україна. Історичні процеси, події, постаті. Збірник наукових праць. – Вип. 4. – Дніпропетровськ: вид-во ДНУ, 2006. – С. 130-137.
- **Історія Північного Приазов’я як складова історичної регіоналістики** // Північне Приазов’я / За ред. В.В. Крижка, В.А. Папанової та ін. – Донецьк-Бердянськ: Норд-Прес, БДПУ, 2008. – С. 68-73.
- **Релігійний аспект суспільно-політичних процесів у Російській імперії останньої чверті XVIII – середини XIX ст.: впливи на церковне життя Південної України** // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя: Просвіта, 2008. – Вип. XXIV: Соціальні та національні чинники революцій і реформ в Україні: проблеми взаємовпливів. – С. 54-61.

• **Усноісторичне дослідження трансформації релігійності населення Північного Приазов'я** // Покликання. Збірник праць на пошану професора о. Юрія Мицика / НАН України; Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського / Ред.: П. Сохань, А. Бойко, В. Брехуненко та ін. – К., 2009. – С. 514-524.

• **Конфессиональная история южной Украины XVIII – первой трети XX в. в контексте европейских религиозных традиций** // Сравнительное изучение религиозных традиций: Россия, Восточная Европа, постсоветское пространство: сб. авторских программ и материалов учебных курсов / сост. К.Г. Кацадзе, И.Н. Кодина. – Иваново: Иван. гос. ун-т, 2010. – С. 71-80.

• **Историческая урбанистика и городское краеведение: соотношение понятий и историография** // Рудный каласынын 55-жылдыгына арналган аймактык гылыми-практикалык конференция еибектеринин жинагы. – Рудный: Рудный индустриалдык институты, 2012. – С. 40-51 (у співавторстві з В. Константіною).

• **Organizing and conducting oral historical expeditions as an innovation in education (experience of Berdyansk State Pedagogical University)** // The fifth international conference “Education and Innovation”. Gori State Teaching University, Georgia. – GORI, 2012. – P. 39-43 (у співавторстві з В. Константіною).

Вікторія Константінова

Джерело: Дослідники історії Південної України : біобібліографічний довідник / Упорядник : Ігор Лиман. – Київ, 2013. – Том 1. – С. 204-213